

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України

**АНАЛІТИЧНО-ПОРІВНЯЛЬНЕ
ПРАВОЗНАВСТВО**
Електронне наукове видання

№02, 2025

Ужгородський національний університет
Ужгород 2025

УДК 001:34

ISSN 2788-6018

Аналітично-порівняльне правознавство – електронне наукове фахове видання
юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Журнал «Аналітично-порівняльне правознавство» включено до переліку фахових видань
категорії «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р.)
зі спеціальності: 081 – Право та 293 – Міжнародне право.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: Бисага Ю.М. – д.ю.н., професор

Заступники головного редактора:

Белов Д.М. – д.ю.н., професор

Заборовський В.В. – д.ю.н., професор

Члени редакційної колегії:

Берлінгер Ремус Даніел – д.ю.н., доцент (Румунія)

Белова М.В. – д.ю.н., доцент

Булеца С.Б. – д.ю.н., професор

Дешко Л.М. – д.ю.н., професор

Котляр О.І. – к.ю.н., професор

Копча В.В. – д.ю.н., професор

Лазур Я.В. – д.ю.н., професор

Манзюк В.В. – к.ю.н., доцент

Менджул М.В. – д.ю.н., професор

Мех Ю.В. – д.ю.н., професор

Ондрова Юлія – к.ю.н., доцент (Словацька Республіка)

Василенко О.Ю. – доктор філософії у галузі права

Ступник Я.В. – к.ю.н., доцент

Фазикош В.Г. – к.ю.н., професор

Фаркаш Мірча – професор (Румунія)

Фрідманський Р.М. – к.ю.н., професор

Рекомендовано до опублікування Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №4 від 25.03.2025 року

Офіційний сайт: <http://app-journal.in.ua/>

Макетування здійснено у ТОВ «РІК-У»,
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36;
print@rik.com.ua

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Бойко І.Й., Ковальчук І.В. Заяць О.В. МІСЦЕ І РОЛЬ КОПНОГО СУДОЧИНСТВА У ФОРМУВАННІ ЗАСАД ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ (XIV–XVIII СТ.).....	25
Гончаров М.В., Гончаров А.В. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА».....	32
Гуменюк В.В. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДАЛЕКОСХІДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	37
Гусарев С.Д., Тихомиров Д.О. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОНЯТТЯ ЮРИДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ.....	43
Кельбя С.Г. ПРАВОВЛАДДЯ В КОНСТИТУЦІЇ УНР 1918 РОКУ.....	49
Костенко С.О. ФЕНОМЕН ПРАВА ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЮРИДИЧНУ ОСВІТУ.....	54
Крижевський А.В. ВПЛИВ РЕЦЕПЦІЇ РИМО-ВІЗАНТІЙСЬКОГО ПРАВА НА ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ РУСІ НА ПРИКЛАДІ ЦЕРКОВНОГО УСТАВУ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА.....	61
Кушнір Я.В. КОНСТИТУЦІЯ 1923 РОКУ В ІСТОРІЇ РУМУНІЇ: ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА ТА ДЕМОКРАТИЧНІ ВИКЛИКИ.....	69
Мельник С.В., Медвідь Л.П. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕМОКРАТИЧНОГО ЦИВІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ЗА СЕКТОРОМ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ.....	75
Онщенко Н.М., Малюга Л.Ю., Булкат М.С. ДЕМОКРАТІЯ: ВЕКТОРИ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ.....	82
Приходько О.С. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	88
Сачко А.Р. КОНЦЕПТУАЛЬНІ АКТИ В СИСТЕМІ ПРАВОВОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	93
Стеньгач Н.О., Данилова А.В. ВПЛИВ ІДЕОЛОГІЇ ПРОСВІТНИЦТВА НА ПОЛІТИКО-ПРАВОВУ КУЛЬТУРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕЛІТИ УКРАЇНСЬКОЇ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ (ДРУГА ПОЛОВИНА XVII–XVIII СТ.) ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ.....	98

РОЗДІЛ ІІ. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Батанова Н.М. МЕТОДОЛОГІЧНА ПАРАДИГМА КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ФОКУСІ СИСТЕМНОГО ТА СИНЕРГЕТИЧНОГО АНАЛІЗУ.....	106
Берназюк І.М. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРАВОСУДДІ: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	112
Бондаренко Я.О. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПОРТУГАЛІЇ.....	119
Заворотченко Т.М. НЕДОЛІКИ ХАРТІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ПРО ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРАВА ТА НЕОБХІДНІСТЬ ДОПОВНЕННЯ НОВИМИ ПРАВАМИ І СВОБОДАМИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ.....	125

Кметик-Подубінська Х.І. ЗМІСТ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	129
Кулініч О.О. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЮРИДИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ.....	134
Литвиненко І.Л. ПОНЯТТЯ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛЮЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МІСЦЕВИХ РАД.....	139
Майстро Д.М., Максакова Р.М. ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД, ПОВНОВАЖЕННЯ ЯКИХ ПЕРЕДАНІ ВІЙСЬКОВИМ АДМІНІСТРАЦІЯМ: ПРОБЛЕМИ ТЛУМАЧЕННЯ ТА ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ.....	145
Мелех Л.В., Мелех Б.В. ЛЕГІТИМНІСТЬ ОБМЕЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯН ТА ЇХ ЗАХИСТ У СУДІ.....	152
Мельник А.І. ЕВОЛЮЦІЯ ІДЕЇ ПОДІЛУ ВЛАДИ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЛІТИКО-ПРАВОВІЙ ДУМЦІ В ГАЛИЧИНІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД (1918–1939 РР.).....	157
Монастирський М.В. ПЕРШІ ПОВОЄННІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ МАШИН САМООБСЛУГОВУВАННЯ.....	166
Ондрова Й., Уряднік М. ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО ФОРМАЛІЗМУ ТА ЗАХИСТ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	176
Пирога І.С., Белова М.В., Фрідманська В.І. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ГРОМАДЯН НА ЗАМІНУ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ АЛЬТЕРНАТИВНОЮ (НЕВІЙСЬКОВОЮ) СЛУЖБОЮ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	185
Ференець О.Є. МЕТОДОЛОГІЯ ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НАРОДУ У ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ ЧЕРЕЗ ІНСТИТУТ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ.....	191
Хван Р.М. РОЛЬ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ МУНІЦИПАЛІЗМУ В СТАНОВЛЕННІ КОНЦЕПТУ «КОНСТИТУЦІЙНА ЛЮДИНА».....	196
Шатіло В.А. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК УЧАСНИКИ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	209
Шевчук В.А. СТАНДАРТИ ВИРІШЕННЯ ВИБОРЧИХ СПОРІВ У ПРАКТИЦІ НАЦІОНАЛЬНИХ СУДІВ ТА ЄСПЛ.....	214
РОЗДІЛ III. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	
Бігунець Р.Р. ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА ЮРИДИЧНОГО ФАКТУ НАРОДЖЕННЯ.....	220
Булеца С.Б. ВІРТУАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА ВІРТУАЛЬНА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ЯК ОСОБИСТЕ НЕМАЙНОВЕ ПРАВО.....	225
Возняковська К.А., Кіріяк О.В. СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ.....	235
Гринько С.Д. ОСОБЛИВОСТІ ЗАВДАННЯ ШКОДИ СПОЖИВАЧАМ НЕДОЛІКАМИ ТОВАРІВ, РОБІТ (ПОСЛУГ) В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: РИМСЬКЕ ПРАВО ТА СУЧАСНІСТЬ.....	242
Іванець І.П. ПРИНЦИП СВОБОДИ ДОГОВОРУ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	249
Ілляшев М.І. ЩОДО УМОВ НАСТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ЗА ДІЇ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ТА ДІЇ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ЩО НАЛЕЖАТЬ ДЕРЖАВІ.....	254
Копил Я.В. ІНСТИТУТ СЕКРЕТНИХ ВИНАХОДІВ У США: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	259
Менджул М.В., Данюк Л.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДИЧНОЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ У США.....	267

Михальнюк О.В. ПРИНЦИП АКЦЕСОРНОСТІ ПОРУКИ У СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ.....	273
Міщук І.В. ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРИНЦИПУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЙКРАЩИХ ІНТЕРЕСІВ ДИТИНИ.....	279
Оганісян Ц.В. РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ ВІЙНИ: ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	286
Піддубна В. ПРАВОВІ ПІДХОДИ ДО ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВИ ЯК ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА.....	295
Романенко В.О. ПРАВОВІ ВИМОГИ ДО ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ЯК ЗАСНОВНИКА (УЧАСНИКА) ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА.....	301
Тарасюк А.Ю. РІЗНОВИДИ СУБ'ЄКТІВ ВИКОРИСТАННЯ ПРАВ НА ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДИНИ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: НАУКОВО-ПРАВОВИЙ ВИМІР.....	306
Цимбалюк В.І. УЧАСТЬ ОРГАНІВ ОПІКИ У СПРАВАХ ПРО УСИНОВЛЕННЯ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИКА.....	311
Шпуганич І.І., Самагальська Ю.Я. ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ДІЇ СВДОЦТВА НА ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	317
РОЗДІЛ IV. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО	
Бай О.С. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПОВАГИ ДО ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	324
Войнарівський М. ЩОДО ПІДСТАВ ТА РОЗМІРІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ШТРАФІВ У СФЕРІ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.....	330
Волкова Ю.Г. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	337
Єфімов О.М., Білоусова Н.О., Брожко Н.І. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КОНЦЕНТРАЦІЇ У ФОРМІ ОТРИМАННЯ В КОРИСТУВАННЯ ЄДИНОГО МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ БЕЗ ПЕРЕДАЧІ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	342
Міхневич Л.В., Гафурова О.В., Новак Т.С. ПОНЯТТЯ ХОЛДИНГУ: ВІЗІЯ ЛЕГАЛЬНОЇ ДЕФІНІЦІЇ У КОНТЕКСТІ НОВІТНІХ ЗАКОНОДАВЧИХ РІШЕНЬ.....	347
Погурельський А. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ АВТОНОМНИХ НАЗЕМНИХ СИСТЕМ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ В УКРАЇНІ ТА РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	353
Серт О.В. ПРИМУСОВА ОДНОРІВНЕВА СТРУКТУРА КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК СТРУКТУРНИЙ ЗАСІБ ЗАХИСТУ КОНКУРЕНЦІЇ.....	359
Усатий В.О. ФЕНОМЕН ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА ПИТАННЯ ЇЇ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	366
Чавостін Д.А. ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЗЕЛЕНОГО» ЗРОСТАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ.....	372
Щербакова Н.В. DUE DILIGENCE VS. COMPLIANCE – ЧИ ЯКИЙ ІНСТРУМЕНТ КРАЩЕ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЕФЕКТИВНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА ЙОГО ФІНАНСОВУ СТАБІЛЬНІСТЬ.....	377
РОЗДІЛ V. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Бурак В.Я., Ласько І.М. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ.....	390

Бутинська Р.Я. ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ: НАЦІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	396
Жигилій С.П. НЕРОЗГОЛОШЕННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ – ОДНА ІЗ ВАЖЛИВИХ УМОВ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ (КОНТРАКТУ).....	403
Кухар К.О. ДО ПИТАННЯ РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ У ЗВ'ЯЗКУ З МОБІНГОМ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ.....	408
Павловський А.М. АНАЛІЗ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ НА ВІДПОВІДНІСТЬ ПРАВУ ЄС ТА КОНВЕНЦІЯМ І РЕКОМЕНДАЦІЯМ МОП.....	413
Русаль Л.М. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ ГАРАНТУВАННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ГАРАНТІЙ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.....	419
Теличко О.А., Рекун В.А. ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ-ПРАВНИКІВ.....	424
РОЗДІЛ VI. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО	
Ігнатенко І.В., Лейба Л.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ В КОНТЕКСТІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	432
Кирилюк В.В. СУЧАСНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРОЕКСПОРТУ: НОВЕЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	440
Лісова Т.В. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ДЛЯ МІСТОБУДІВНИХ ПОТРЕБ.....	445
Платонова Є.О. ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ.....	450
Харитонова Т.Є., Щербаков Ю.С. ЕВОЛЮЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНУ ЗЕМЕЛЬ ЕНЕРГЕТИКИ.....	456
РОЗДІЛ VII. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
Андріїв Д.М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОВЕРНЕННЯ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНИ.....	463
Березюк Д.О. ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	468
Беседін І.О. ПРИНЦИПИ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ.....	473
Бойко І.В. ВИДИ АКТИВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	479
Важинський В.М. МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ СУСПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТОРІВ.....	486
Гавриленко В.В. ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНИХ КООРДИНАТОРІВ У ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УКРАЇНІ.....	491
Галус О.О., Гаврік Р.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА НА ЦИВІЛЬНУ ВОГНЕПАЛЬНУ ЗБРОЮ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА.....	497
Гончаренко Г.А., Нікітюк Ю.М. ЗАХОДИ ДЕРЖАВИ ЩОДО РЕІНТЕГРАЦІЇ ТОТ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА ВІДНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	502
Грищук А.Б. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	509

Єфіменко В.О. ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ.....	515
Єфіменко Н.В. ЗМІСТ ПРИНЦИПУ ОФІЦІЙНОСТІ У КОНТЕКСТІ МЕТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ЯК НОРМАТИВНО-ЦІННІСНОГО ПІДҐРУНТЯ ПРОЦЕДУРИ СУДОВОГО ОСКАРЖЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ.....	521
Заборовський В.В. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (ТРАНСПЛАНТОЛОГІЯ І ДРТ) ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	527
Задирака Н.Ю., Веліков С.Г. РОЗВИТОК ПРАВНИЧОЇ ДУМКИ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ В СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ.....	535
Іванова Р.Ю. ФІНАНСУВАННЯ ВООЗ ПРОЕКТІВ З ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЧНА ОЦІНКА.....	541
Ігонін Р.В. МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ КОНТРОЛЮ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	546
Кальчук О.М. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВІДБОРУ КАДРІВ ДО ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ.....	553
Кантор Н.Ю. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМУ ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ НОРМ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ.....	558
Ковальов Н.С. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	563
Ковальчук А.Ю., Наконечна І.В. ПОШИРЮВАННЯ НЕПРАВДИВИХ ЧУТОК, ЩО МОЖУТЬ ВИКЛИКАТИ ПАНІКУ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ АБО ПОРУШЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ: АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДЕЛІКТ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ КОНФЛІКТІВ.....	569
Колб С.О. ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ.....	575
Колеснікова М.В., Лелека С.С. РОЗВИТОК, СТАНОВЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	584
Кондратюк Н.С., Бубнова А.С., Параниця С.П. СУТНІСТЬ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	592
Котляренко О.П., Агафонова Ю.П. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОНЯТЬ «ВОЄННИЙ СТАН» ТА «ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД» ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	597
Крайній П.І., Торончук І.Ж. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ У ДЕРЖАВІ ІЗРАЇЛЬ.....	603
Ланцев В.М. ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДУ АДВОКАТА ЯК САМОЗАЙНЯТОЇ ОСОБИ В УКРАЇНІ.....	608
Левандовський Ч.Ч. ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА ЗА КОШТИ ГРАНТОВОГО ФІНАНСУВАННЯ (GRANT FUNDING) МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	615
Лепіш Н.Я., Павлович-Сенета Я.П. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ ЯК ЗАСІБ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	627
Марцеляк О.В. СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В УМОВАХ ВІЙНИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	633

Музика-Стефанчук О.А., Губерська Н.Л. ПЛАН ДІЙ ВЕРС ТА МІЖНАРОДНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ АГРЕСИВНОМУ ПОДАТКОВОМУ ПЛАНУВАННЮ.....	641
Мушенко В.В., Данченко Т.В., Бісюк О.С. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ СУСПІЛЬСТВА ДІЯЛЬНІСТЮ ФІСКАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВИ.....	647
Мушенко В.В., Чигир П.Р. ГЕНЕЗА РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДОКТРИНИ ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ.....	653
Пилип'юк О.М. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА: СУТНІСТЬ, ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ.....	659
Проценко В.С. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В МІНІСТЕРСТВІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ ТА ПІДВІДОМЧИХ ОРГАНАХ.....	666
Ростовська К.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБРАННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО СПОСОБУ ЗАХИСТУ ПОРУШЕНИХ ПРАВ ОСІБ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	676
Сиймовський Р.М. БАЛАНС ПУБЛІЧНИХ ТА ПРИВАТНИХ ІНТЕРЕСІВ У СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ЩОДО ПРИЗНАЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ОПІКУНАМИ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	681
Склярова Т.А. ОСНОВНІ ОЗНАКИ УПРАВЛІННЯ КОМУНАЛЬНИМ МАЙНОМ.....	687
Степановський В.С. СПІЛЬНА БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ДОСВІД ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ.....	692
Степановський В.С. СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ: ПРАВОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ.....	697
Тимчак В.В., Тимчак М.В. ФІНАНСОВА АВТОНОМІЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕЖІ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	702
Турчинов К.О. РОЛЬ ПАРЛАМЕНТУ В СИСТЕМІ УРЯДУВАННЯ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	708
Хоменко Ю.В. ІНСТИТУЦІЙНА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ОБМІНУ ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ З КОМПЕТЕНТНИМИ ОРГАНАМИ ІНОЗЕМНИХ КРАЇН.....	715
Хребтова А.А., Пустовіт І.В. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОВЕДЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ДО СТАНУ СП'ЯНІННЯ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ, ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	723
Цицюра В.І. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	733
Шатохін В.П. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА НА ТРАНСПОРТІ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	739
Шевченко М.В. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВИКОНАННЯ ДЕЛЕГОВАНИХ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРИВАТНИМИ ОСОБАМИ.....	744
Шорський П.О. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	749

РОЗДІЛ VIII. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Альбещенко О.С., Вейц А.М., Ягодзінська А.С. СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ПРИВАТНИХ ВІЙСЬКОВИХ КОМПАНІЙ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	763
Андрушко А.В. ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ГЕНОЦИД.....	770
Білінський І.А., Ковальчук Ю.І. СУБ'ЕКТИВНІ ОЗНАКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 203-2 КК УКРАЇНИ.....	792
Берзіна А.Б. СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ДІЯНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ВСТАНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ США.....	797
Волобуєв А.Ф. СМЕРТНА КАРА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ЗАСІБ ПУБЛІЧНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ.....	802
Козлова Т.Б. КРИМІНАЛЬНІ КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	808
Корогод С.В. ПРИЧИНИ НАСИЛЬСТВА У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ЯК ВІЙНА ЗМІНЮЄ ДИТЯЧУ ПОВЕДІНКУ.....	814
Кришевич О.В. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ І НОРМ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ІНФЕКЦІЙНИМ ХВОРОБАМ ПІД ЧАС РЕЛІГІЙНИХ ВІРОВЧЕНЬ, ВІРОСПОВІДАНЬ ЧИ ВИКОНАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОБРЯДІВ.....	820
Кріцак І.В., Пригоцький В.А., Морозова О.М. ФРОНТИР У ФОКУСІ КРИМІНОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ, ВИМІРИ.....	825
Лазаренко А.М., Максименко М.І. КРИМІНОЛОГІЧНЕ ПРОФІЛЮВАННЯ ЯК МЕТОДИКА ЗАПОБІГАННЯ САМОВІЛЬНОМУ ЗАЛИШЕННЮ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ТА МІСЦЯ СЛУЖБИ.....	836
Мозоль С.А., Левченко Ю.О. ДЕТЕРМІНАНТИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	841
Налуцишин В.В., Налуцишин В.В., Налуцишин Р.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ АКТІВ ЩОДО ПОКАРАНЬ У ВИДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	847
Панасюк І.С. НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ КРЕДИТНИМИ СПІЛКАМИ В УКРАЇНІ ЯК ОБ'ЄКТ КРИМІНОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	853
Посудевський І.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ КОРИСЛИВО-НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ІНОЗЕМЦЯМИ У СКЛАДІ ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ.....	859
Продан Т.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОТИДІЯ ДИТЯЧІЙ ПОРНОГРАФІЇ.....	866
Собкович О.В. ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ.....	871
Тимошенко В.І. ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА ОСОБИСТІСТЬ ЗЛОЧИНЦЯ.....	877
Толкач А.М. ЖІНОЧА ЗЛОЧИННІСТЬ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	883
Тома М.Г., Василюва О.В. ІНСТРУМЕНТИ OSINT: ФІКСАЦІЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В УКРАЇНІ.....	887

Філіпчук О.Г. УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНІЙ СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	892
Чекмарьова І.М., Кулик Л.М., Ярош В.В. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОРУШЕННЯ НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА.....	897
Чугаєвська А.В. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	902
Ющик О.І., Дякур М.Д. ПОЗБАВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НАГОРОДИ УКРАЇНИ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ.....	912
РОЗДІЛ ІХ. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Балацька О.Р., Нижник Г.П. ЕВОЛЮЦІЯ ІНСТИТУТУ ВІДКРИТТЯ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ.....	917
Балибіна А.Р., Соколовський М.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	923
Бісюк О.С., Федорчук К.Т. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОТОКОЛІВ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЯК ДЖЕРЕЛ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ.....	929
Богінч І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ТА ІНШИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НЕГЛАСНОГО ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ.....	936
Ваколюк Ю.О. ПОНЯТТЯ «ВІДКРИТТЯ МАТЕРІАЛІВ» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ.....	942
Вапнярчук В.В. ЩОДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ, КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ АБО ЇХ ЧАСТИН, МОБІЛЬНИХ ТЕРМІНАЛІВ СИСТЕМ ЗВ'ЯЗКУ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	949
Герасименко О.М. ДОСВІД ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ НА ОБ'ЄКТАХ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЄС ТА США: ТЕОРЕТИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ, ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТИ.....	955
Дуфенюк О.М., Нагорняк Ю.В. ЗВ'ЯЗОК ЯКОСТІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ, ТАКТИКИ ЗАХИСТУ ТА РІШЕНЬ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ СПРАВ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ).....	969
Дуфенюк О.М. НЕВИРІШЕНІ ПРОБЛЕМИ ТА НОВІ ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	975
Каланча І.Г., Стемковський Д.Б. ВИКОРИСТАННЯ ДОКАЗІВ, ЩО МАЮТЬ ЕЛЕКТРОННУ ФОРМУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: СУДОВА ПРАКТИКА.....	983
Качан Т.В. ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ.....	991
Климчук М.П., Мацола А.А. ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОВЖИВАННЯ ВПЛИВОМ.....	996
Когут І.А. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ТА ДІЗНАВАЧА ІЗ ПРОКУРОРОМ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	1003
Крижановський А.С. КРИТЕРІЇ ВІДНЕСЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДО ВИДІВ ДОКАЗІВ.....	1009
Моренко В.І. ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ЄДИНЕ МОЖЛИВЕ ЗАКОННЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ РІШЕННЯ ПРОКУРОРА (СТОРОНИ ОБВИНУВАЧЕННЯ) У ВИПАДКУ ЗАКІНЧЕННЯ СТРОКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	1015

Найдюнов Є.В. КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ПРИ ПРИТЯГНЕННІ ВІЙСЬКОВИХ КОМАНДИРІВ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ.....	1021
Ошедша А.Д. ПОЧАТОК ПЕРЕБІГУ СТРОКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ДО ПОВІДОМЛЕННЯ ОСОБИ ПРО ПІДОЗРУ.....	1029
Попович М.В. ІСТОРІЯ ТА РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗА ВІДБИТКАМИ ПАЛЬЦІВ В КРИМІНАЛІСТИЦІ.....	1035
Пчеліна О.В. ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКИ ЄСПЛ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....	1040
Радзієвський Ю.Є. ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ОБҐРУНТУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ, ЩО УХВАЛЮЮТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ.....	1045
Соколовський М.В., Гарницька А.О. ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	1053
Шищенко А.А. СЛІДЧІ ДІЇ В УКРАЇНІ, НІМЕЧЧИНІ ТА ФРАНЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ.....	1058
Щербаковський М.Г. ОГЛЯД ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ, ЗНИЩЕНОГО АБО ПОШКОДЖЕНОГО В РЕЗУЛЬТАТІ ПІДПАЛУ.....	1065
Щербина С.О. ОГЛЯД МІСЦЯ ПОДІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ, УЧИНЕНИХ ЧЛЕНАМИ МОЛОДІЖНИХ НЕФОРМАЛЬНИХ ГРУП (ОБ'ЄДНАНЬ).....	1071
Яковчук І.В. ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ В МЕТОДИЦІ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОВЖИВАННЯ ВПЛИВОМ.....	1075
РОЗДІЛ Х. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА	
Коренев А.О. ПЕРЕЗАВАНТАЖЕНІСТЬ СУДІВ УКРАЇНИ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	1081
Михайлюк С.С. ПРОКУРОРСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ.....	1087
Проскурня В.О. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ПУБЛІЧНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	1094
Циганюк Ю.В., Гончаров М.С. ДОТРИМАННЯ ГАРАНТІЙ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	1099
Чайка Р.А. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ.....	1106
РОЗДІЛ ХІ. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Бабарицький О.В., Ігнат'єва А.І., Брянкін А.С. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	1112
Бей А.М. ІНТЕГРАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ В ОРГАНІЗАЦІЮ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	1118
Бондаренко Є. ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЯК ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОВИЙ КОНТЕКСТ.....	1124

Бушок О.О. КОНЦЕПЦІЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ.....	1130
Гафарова К.К. ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА АЗЕРБАЙДЖАНУ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	1135
Гіблалієва А. РОЛЬ ТРАДИЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ У СФЕРІ ГЕНДЕРНОГО РОЗВИТКУ.....	1141
Даніелян Д.А. ЗЛОЧИН ГЕНОЦИДУ ЗА МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЗНАКИ.....	1149
Денисенко С.І., Шлапко Т.В., Ільченко О.В. МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ.....	1154
Желеховська Т.В. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ САНКЦІЙ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	1160
Іліка М.І., Торончук І.Ж., Яремчук В.В. РОЛЬ ЗАГАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ ПРАВА У ПОКАРАННІ ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	1165
Кадуха І.В. ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ.....	1171
Карвацька С.Б., Маник А.З., Яремчук В.В. КІБЕРПРОСТІР: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕЦЕДЕНТНОГО ПРАВА МС ООН.....	1176
Карвацька С.Б., Яремчук В.В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЯ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	1182
Ковальова М.В. ТЛУМАЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ ВИКЛИКИ.....	1188
Краснікова О.В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПІДВОДНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ У СВІТІ ЗАГРОЗ ВІД ЗМІН КЛІМАТУ.....	1194
Максимович Р.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ.....	1201
Мальцев С.Ю. БЕЗПЕКА ІНФОРМАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ТА ЗАХИСТ ПРАЙВЕСІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ Й ІНТЕГРАЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	1207
Медвідь Л.П., Прокопчук П.А. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ УКРАЇНИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ПОРЯДОК ПОВОДЖЕННЯ З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ.....	1216
Назаренко Я.Л. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АВІАПЕРЕВІЗНИКА ЗА ЗАРЕЄСТРОВАНІЙ БАГАЖ ПАСАЖИРА.....	1222
Наливайко О.І. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ЗНИЖЕННІ РІВНЯ ДТП: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ НОРМ.....	1228
Ніколенко Л.М. ПРИНЦИПИ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	1233
Переверзєва О.С. ОБМЕЖЕННЯ ІМУНІТЕТІВ МОРСЬКИХ ТА ПОВІТРЯНИХ СУДЕН.....	1238
Полюхович О.І., Міщук І.В., Вознюк С.С. УКРАЇНСЬКА ФОРМУЛА МИРУ: ПРАВОВА ДИСКУСІЯ.....	1244
Славко А.С., Коваль В.М. МЕДІА ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ СУБ'ЄКТ ЗЛОЧИНУ ЗАКЛИКІВ ДО ГЕНОЦИДУ.....	1251

Табачук Н.П. АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОМІНУВАННЯ НА РИНКУ У СВІТЛІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ..... **1260**

Фетько Ю.І. ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ..... **1269**

Чернобук В.В. ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ..... **1273**

РОЗДІЛ XII. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ НАУКИ

Артемів В.Ю., Калінін О.В. ДЕОНТОЛОГІЧНІ КОДЕКСИ СПЕЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ АМЕРИКИ ТА УКРАЇНИ: СПІВСТАВНИЙ АНАЛІЗ..... **1277**

Костюк Ю.В. ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ..... **1282**

РОЗДІЛ XIII. РЕЦЕНЗІЇ

Кобилецький М.М. РЕЦЕНЗІЯ НА РУКОПИС КНИГИ ДМИТРА ЧОБОТА, ВІКТОРА АКУЛЕНКА НА ТЕМУ: «ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ДАВНЬОЇ ДЕРЖАВНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (ІСТОРИКО-ПРАВНИЧІ НАРИСИ. VIII СТ. ДО Н. Е. – 882 РІК Н. Е.)»..... **1288**

CONTENTS

SECTION I. THEORY AND HISTORY OF THE LAW AND THE STATE; HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL DOCTRINES

Boyko I.Y., Kovalchuk I.V., Zayats O.V. THE PLACE AND ROLE OF THE COLLECTIVE JUDICIARY IN THE FORMATION OF PRINCIPLES OF INTEGRITY AND ACCESS TO JUSTICE IN UKRAINE (14TH–18TH CENTURIES).....	25
Honcharov M.V., Honcharov A.V. GENERAL THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE STUDY OF THE CONCEPT OF «INFORMATION SECURITY».....	32
Gumenyuk V.V. PUBLISHING ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF NATIONAL STATE FORMATION OF THE UKRAINIAN FAR EASTERN REPUBLIC.....	37
Husariev S.D., Tykhomyrov D.O. MODERN APPROACHES OF INTERPRETATION OF THE CONCEPT OF LEGAL CONSTRUCTIONS.....	43
Kelbia S.G. THE RULE OF LAW IN THE UNR CONSTITUTION OF 1918.....	49
Kostenko S.O. THE PHENOMENON OF DIGITALIZATION LAW AND ITS IMPACT ON LEGAL EDUCATION.....	54
Kryzhevskiy A.V. THE INFLUENCE OF THE RECEPTION OF ROMAN-BYZANTINE LAW ON THE FORMATION OF THE LEGAL CULTURE OF RUS: A CASE STUDY OF THE CHURCH STATUTE OF PRINCE VOLODYMYR.....	61
Kushnir Ya.V. THE 1923 CONSTITUTION IN THE HISTORY OF ROMANIA: POLITICAL STRUGGLES AND DEMOCRATIC CHALLENGES.....	69
Melnyk S.V., Medvid L.P. THEORETICAL FOUNDATIONS AND HISTORICAL DEVELOPMENT OF DEMOCRATIC CIVILIAN CONTROL OVER THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR.....	75
Onishchenko N.M., Malyuga L.Yu., Bulkat M.S. DEMOCRACY: VECTORS OF RESEARCHES IN UKRAINE.....	82
Prykhodko O.S. LEGAL SUPPORT FOR THE RIGHTS AND FREEDOMS OF MILITARY PERSONNEL OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND PERSONS DISCHARGED FROM MILITARY SERVICE: MODERN CHALLENGES AND PROSPECTS.....	88
Sachko A.R. CONCEPTUAL ACTS IN THE SYSTEM OF LEGAL DOCUMENTATION: THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS.....	93
Stengach N.O., Danilova A.V. THE INFLUENCE OF THE IDEOLOGY OF THE ENLIGHTENMENT ON THE POLITICAL AND LEGAL CULTURE OF THE NATIONAL ELITE OF THE UKRAINIAN COSSACK STATE (SECOND HALF OF THE XVII–XVIII–TH CENTURY) AND ITS SIGNIFICANCE FOR UKRAINIAN STATE-BUILDING PROCESSES.....	98

SECTION II. CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW

Batanova N.M. METHODOLOGICAL PARADIGM OF CONSTITUTIONAL AND LEGAL RESPONSIBILITY IN THE FOCUS OF SYSTEMIC AND SYNERGISTIC ANALYSIS.....	106
Bernaziuk I.M. ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN JUSTICE: CONSTITUTIONAL AND LEGAL ASPECT.....	112
Bondarenko Ya.O. CONSTITUTIONAL AND LEGAL BASIS OF THE ORGANIZATION OF LOCAL SELF-GOVERNMENT IN PORTUGAL.....	119

Zavorotchenko T.M. DISADVANTAGES OF THE CHARTER OF THE EUROPEAN UNION ON FUNDAMENTAL RIGHTS AND THE NEED TO ADD NEW RIGHTS AND FREEDOMS: A THEORETICAL ANALYSIS.....	125
Kmetyk-Podubinska K.I. THE CONTENT OF THE RIGHT TO ACCESS INFORMATION IN THE MODERN INFORMATION SOCIETY.....	129
Kulinich O.O. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF IMPROVING LEGAL STRUCTURES.....	134
Lytvynenko I.L. THE CONCEPT AND MECHANISMS FOR IMPLEMENTING THE EXCLUSIVE COMPETENCE OF LOCAL COUNCILS.....	139
Maistro D.M., Maksakova R.M. LEGAL STATUS OF LOCAL COUNCIL DEPUTIES WHOSE POWERS HAVE BEEN TRANSFERRED TO MILITARY ADMINISTRATIONS: PROBLEMS OF INTERPRETATION AND ENFORCEMENT.....	145
Melekh L., Melekh B. LEGITIMACY OF RESTRICTIONS ON THE CONSTITUTIONAL RIGHTS AND FREEDOMS OF CITIZENS AND THEIR PROTECTION IN COURT.....	152
Melnyk A.I. THE EVOLUTION OF THE IDEA OF THE SEPARATION OF POWERS IN UKRAINIAN POLITICAL AND LEGAL THOUGHT IN GALICIA IN THE INTERWAR PERIOD (1918-1939).....	157
Monastyrskyi M.V. THE FIRST POST-WAR ELECTIONS IN UKRAINE: THE ADVANTAGES OF SELF-SERVICE MACHINES.....	166
Ondrová J., Úradník M. OVERCOMING LEGAL FORMALISM AND THE PROTECTION OF THE SLOVAK REPUBLIC CONSTITUTIONALISM.....	176
Pyroha I.S., Bielova M.V., Fridmanska V.I. THE CONSTITUTIONAL RIGHT OF CITIZENS TO REPLACE MILITARY SERVICE WITH ALTERNATIVE (NON-MILITARY) SERVICE: CURRENT PROBLEMS OF IMPLEMENTATION.....	185
Ferenets O.Y. METHODOLOGY OF LEGAL RESEARCH ON THE FOUNDATIONS OF THE PEOPLE'S CONSTITUTIONAL RIGHT IN THE ADMINISTRATION OF JUSTICE THROUGH THE INSTITUTION OF JURORS IN UKRAINE.....	191
Khwan R.M. THE ROLE OF THE PHENOMENOLOGY OF MUNICIPALISM IN THE FORMATION OF THE CONCEPT OF «CONSTITUTIONAL PERSONHOOD».....	196
Shatilo V.A. INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS AS PARTICIPANTS IN LAW-MAKING ACTIVITIES IN UKRAINE.....	209
Shevchuk V.A. STANDARDS FOR RESOLVING ELECTORAL DISPUTES IN THE PRACTICE OF NATIONAL COURTS AND THE ECJHR.....	214
SECTION III. CIVIL LAW AND CIVIL PROCEEDINGS; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW	
Bihunets R.R. THE CONCEPT AND LEGAL NATURE OF THE LEGAL FACT OF BIRTH.....	220
Buletsa S.B. VIRTUAL IDENTITY AND VIRTUAL CONFIDENTIALITY AS A PERSONAL NON-PROPERTY RIGHT.....	225
Vozniakovska K.A., Kiriak O.V. DEADLINES IN CIVIL LAW OF UKRAINE: ISSUES OF CLASSIFICATION AND LAW ENFORCEMENT.....	235
Hrynko S.D. FEATURES OF HARMING CONSUMERS WITH DISADVANTAGES OF GOODS, WORKS (SERVICES) IN A HYBRID WAR: ROMAN LAW AND MODERNITY.....	242
Ivanets I.P. THE PRINCIPLE OF FREEDOM OF CONTRACT: GENERAL CHARACTERISTICS.....	249
Ilyashev M.I. ON ELEMENTS (CONDITIONS) OF THE CIVIL LIABILITY OF THE STATE FOR ACTS OF STATE AUTHORITIES AND ACTS OF LEGAL ENTITIES OWNED BY THE STATE.....	254

Kopyl Y.V. INSTITUTE OF SECRET INVENTIONS IN THE USA: EXPERIENCE FOR UKRAINE.....	259
Mendzhul M.V., Danyuk L.V. LEGAL REGULATION OF MEDICAL IMAGING OF MINORS IN THE USA.....	267
Mykhalniuk O.V. THE PRINCIPLE OF ACCESSORINESS OF SURETYSHIP IN JUDICIAL PRACTICE.....	273
Mishchuk I.V. PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS IN CIVIL PROCEEDINGS THROUGH THE PRISM OF THE PRINCIPLE OF ENSURING THE BEST INTERESTS OF THE CHILD.....	279
Ohanisian T.V. REHABILITATION AND SOCIAL ADAPTATION OF WAR-AFFECTED CHILDREN: LEGAL GUARANTEES AND MECHANISMS OF IMPLEMENTATION.....	286
Piddubna V. LEGAL APPROACHES TO THE CONCEPT OF THE STATE AS A LEGAL ENTITY OF PUBLIC LAW.....	295
Romanenko V.O. LEGAL REQUIREMENTS FOR AN INDIVIDUAL AS A FOUNDER (PARTICIPANT) OF A BUSINESS ASSOCIATION.....	301
Tarasiuk A.Y. TYPES OF SUBJECTS USING RIGHTS TO HUMAN IMAGES IN THE FIELD OF HEALTHCARE: SCIENTIFIC AND LEGAL DIMENSION.....	306
Tsybalyuk V.I. PARTICIPATION OF GUARDIANSHIP AUTHORITIES IN ADOPTION CASES: LEGAL ASPECTS AND PRACTICE.....	311
Shpuganych I.I., Samahalska Y.A. GROUNDS AND PROCEDURE FOR TRADEMARK CERTIFICATE'S TERMINATION UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	317
SECTION IV. ECONOMIC LAW, ECONOMIC PROCEDURAL LAW	
Bai O.S. THE ROLE OF THE STATE IN ENSURING RESPECT FOR HUMAN RIGHTS IN THE ACTIVITIES OF BUSINESS ENTITIES.....	324
Voinarivskyi M. REGARDING THE GROUNDS AND AMOUNTS OF ADMINISTRATIVE AND ECONOMIC FINES IN ROAD TRANSPORTATION.....	330
Volkova Y.H. REGULATION OF INTERNATIONAL TECHNICAL ASSISTANCE IN UKRAINE: LEGAL ANALYSIS AND PRACTICAL ISSUES.....	337
Yefimov O.M., Bilousova N.O., Brozhko N.I. PROBLEMATIC ISSUES OF CONCENTRATION IN THE FORM OF OBTAINING THE USE OF A SINGLE PROPERTY COMPLEX WITHOUT THE TRANSFER OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS.....	342
Mikhnevych L.V., Hafurova O.V., Novak T.S. THE CONCEPT OF HOLDING: A VISION OF LEGAL DEFINITION IN THE CONTEXT OF RECENT LEGISLATIVE DECISIONS.....	347
Pohurelskyi A. LEGISLATIVE SUPPORT OF USE UNMANNED GROUND SYSTEMS WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN UKRAINE AND THE DISTRIBUTION OF RESPONSIBILITY.....	353
Sert O.V. COMPULSORY ONE-TIER CORPORATE GOVERNANCE STRUCTURE AS A STRUCTURAL PRESUMPTION IN ANTITRUST LAW.....	359
Usatyi V.O. THE PHENOMENON OF INDUSTRIAL POLICY OF THE STATE AND ISSUES OF ITS LEGISLATIVE SUPPORT.....	366
Chavostin D.A. INSTITUTIONAL MECHANISMS FOR ENSURING «GREEN» GROWTH OF THE ENERGY SECTOR OF UKRAINE.....	372
Shcherbakova N.V. DUE DILIGENCE VS. COMPLIANCE – OR WHAT INSTRUMENT BETTER PROVIDES BUSINESS EFFECTIVENESS AND FINANCIAL STABILITY.....	377

SECTION V. LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Burak V.Y., Lasko I.M. LEGAL SUPPORT OF VOCATIONAL TRAINING AND PROFESSIONAL ORIENTATION OF VULNERABLE CATEGORIES OF POPULATION.....	390
Butynska R.Ya. FEATURES OF LABOR PROTECTION OF MINORS: NATIONAL TRENDS AND FOREIGN EXPERIENCE.....	396
Zhyhylii S.P. NON-DISCLOSURE OF TRADE SECRETS IS ONE OF THE IMPORTANT CONDITIONS OF AN EMPLOYMENT CONTRACT.....	403
Kukhar K.O. ON THE ISSUE OF TERMINATION OF AN EMPLOYMENT CONTRACT DUE TO MOBBING IN THE WORKPLACE.....	408
Pavlovskiy A.M. ANALYSIS OF THE TRANSFORMATION OF UKRAINIAN LABOR LEGISLATION FOR COMPLIANCE WITH EU LAW AND ILO CONVENTIONS AND RECOMMENDATIONS.....	413
Rusal L.M. SOCIO-LEGAL GUARANTEES IN THE GENERAL SYSTEM OF GUARANTEES OF HUMAN AND CIVIL RIGHTS AND FREEDOMS.....	419
Telichko O.A., Rekun V.A. DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF CERTAIN CATEGORIES OF LEGAL EMPLOYEES.....	424

SECTION VI. LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCES LAW

Ignatenko I.V., Leiba L.V. LEGAL REGULATION OF SPATIAL PLANNING IN THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE.....	432
Kyryliuk V.V. GENERAL THEORETICAL OVERVIEW OF CHANGES IN LEGAL REGULATION OF AGRICULTURAL EXPORTS IN UKRAINE.....	440
Lisova T.V. CERTAIN ISSUES OF LEGAL REGULATION OF LAND USE FOR URBAN DEVELOPMENT PURPOSES.....	445
Platonova Y.O. USE OF RECREATIONAL LANDS IN UKRAINE: LEGAL ISSUES.....	450
Kharytonova T.Y., Shcherbakov Y.S. EVOLUTION OF LEGISLATION ON THE USE AND PROTECTION OF ENERGY LAND.....	456

SECTION VII. ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW

Andriyiv D.M. ORGANIZATIONAL AND LEGAL ASPECTS OF RETURNING CHILDREN TO UKRAINE.....	463
Berezyuk D.O. ORGANIZATION OF JUDICIAL ACTIVITY USING INFORMATION TECHNOLOGIES.....	468
Besedin I.O. PRINCIPLES OF HUMANITARIAN AID.....	473
Boiko I.V. TYPES OF ACTS OF PUBLIC ADMINISTRATION.....	479
Vazhynskiy V.M. METHODS OF PREVENTING VIOLATIONS OF PUBLIC INTERESTS IN THE ACTIVITIES OF INSTITUTIONAL INVESTORS.....	486
Havrylenko V.V. INSTITUTE OF NATIONAL COORDINATORS IN PREVENTING AND COMBATING OFFENSES IN UKRAINE.....	491
Halus O.O., Havrik R.O. PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION OF THE RIGHT TO CIVILIAN FIREARMS UNDER THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF POLAND.....	497
Goncharenko G.A., Nikityuk Y.M. STATE MEASURES FOR THE REINTEGRATION OF THE TOT OF UKRAINE AS A COMPONENT OF THE RESTORATION OF NATIONAL STATEHOOD: THEORETICAL AND LEGAL ASPECT.....	502

Hryshchuk A.B. CERTAIN ASPECTS OF CORRUPTION PREVENTION IN THE NATIONAL POLICE BODIES.....	509
Yefimenko V.O. ON THE ISSUE OF DETERMINING THE POWERS OF THE ACCOUNTING CHAMBER IN THE COURSE OF PUBLIC EXTERNAL FINANCIAL CONTROL.....	515
Efimenko N.V. THE CONTENT OF THE PRINCIPLE OF OFFICIALITY IN THE CONTEXT OF THE PURPOSE OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS AS A NORMATIVE AND VALUE-BASED BASIS FOR THE PROCEDURE FOR JUDICIAL APPEAL OF REGULATORY LEGAL ACTS.....	521
Zaborovskyy V.V. CHALLENGES AND PROSPECTS FOR THE APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE FIELD OF HEALTHCARE (TRANSPLANTOLOGY AND ART) AND THE PROBLEMS OF ENSURING THE CONFIDENTIALITY OF MEDICAL INFORMATION IN WARTIME.....	527
Zadyraka N.Y., Vielikov S.G. DEVELOPMENT OF LEGAL OPINION ON THE EXERCISE OF JUDICIAL CONTROL IN THE FIELD OF URBAN PLANNING.....	535
Ivanova R.Yu. WHO FINANCING INTERVENTION IN HEALTH-RELATED EQUIPMENT PROJECTS IN UKRAINE: A STRATEGIC EVALUATION.....	541
Igonin R.V. THE MINISTRY OF SOCIAL POLICY OF UKRAINE AS A SUBJECT OF CONTROL IN THE SPHERE OF SOCIAL SECURITY OF THE POPULATION OF UKRAINE.....	546
Kalchuk O.M. EUROPEAN EXPERIENCE OF PERSONNEL SELECTION TO THE PROSECUTION AUTHORITIES.....	553
Cantor N.Yu. ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE GOAL-SETTING MECHANISM OF ADMINISTRATIVE LAW NORMS: THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS.....	558
Kovalev N.S. DECENTRALISATION AS A TOOL FOR STRENGTHENING NATIONAL SECURITY: LEGAL ASPECT.....	563
Kovalchuk A.Y., Nakonechna I.V. THE DISSEMINATION OF FALSE RUMORS THAT MAY CAUSE PANIC AMONG THE POPULATION OR DISRUPT PUBLIC ORDER: AN ADMINISTRATIVE OFFENSE IN THE CONTEXT OF HYBRID CONFLICTS.....	569
Kolb S.O. LEGAL AND INSTITUTIONAL CHANGES IN THE INTELLECTUAL PROPERTY SYSTEM OF UKRAINE.....	575
Kolesnikova M.V., Leleka S.S. DEVELOPMENT, FORMATION AND PROSPECTS OF ADMINISTRATIVE JUSTICE IN UKRAINE.....	584
Kondratyuk N.S., Bubnova A.S., Paranytsia S.P. THE ESSENCE OF TACTICAL AND SPECIAL TRAINING IN LAW ENFORCEMENT ACTIVITIES.....	592
Kotliarenko O.P., Ahafonova Y.P. LEGAL ASPECTS OF THE INTERACTION BETWEEN THE CONCEPTS OF «MARTIAL LAW» AND «SPECIAL PERIOD» UNDER UKRAINIAN LEGISLATION.....	597
Krainii P.I., Toronchuck I.Zh. LEGAL REGULATION OF THE JUDICIARY IN THE STATE OF ISRAEL.....	603
Lantsev V. M. TAXATION OF INCOME OF A LAWYER AS A SELF-EMPLOYED PERSON IN UKRAINE.....	608
Levandovskyi C.C. DISTINGUISHING FEATURES OF PUBLIC PROCUREMENT IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY WITH GRANT FUNDING FROM INTERNATIONAL MONETARY AND CREDIT ORGANIZATIONS.....	615
Lepish N.Ya., Pavlovych-Seneta Ya.P. PROCEEDINGS IN CASES OF ADMINISTRATIVE OFFENSES IN THE FIELD OF ROAD TRAFFIC AS A MEANS OF PREVENTIVE ACTIVITY.....	627
Martselyak O.V. COOPERATION OF UKRAINE WITH INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS IN THE CONTEXT OF WAR, GLOBALIZATION, AND EUROPEAN INTEGRATION.....	633

Muzyka-Stefanchuk O.A., Huberska N.L. BEPS ACTION PLAN AND INTERNATIONAL MEASURES TO TACKLING AGGRESSIVE TAX PLANNING.....	641
Mushenok V.V., Danchenko T.V., Bisyuk O.S. LEGAL REGULATION OF RELATIONS REGARDING THE ASSESSMENT OF THE LEVEL OF PUBLIC SATISFACTION WITH THE ACTIVITIES OF STATE FISCAL BODIES.....	647
Mushenok V.V., Chigir P.R. GENESIS OF THE DEVELOPMENT OF THE SCIENTIFIC DOCTRINE OF STATE SOVEREIGNTY.....	653
Pylypyuk O.M. ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT FOR THE IMPLEMENTATION OF CONSTITUTIONAL RIGHTS AND FREEDOMS OF MAN AND CITIZEN: ESSENCE, CONCEPT AND FEATURES.....	659
Protsenko V.S. ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF ELECTRONIC DOCUMENT FLOW IN THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE AND SUBORDINATE BODIES.....	666
Rostovskaya K.V. CURRENT ISSUES OF SELECTING AND APPLYING EFFECTIVE REMEDIES FOR THE PROTECTION OF VIOLATED RIGHTS IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS IN UKRAINE.....	676
Syimovskyi R.M. THE BALANCE OF PUBLIC AND PRIVATE INTERESTS IN JUDICIAL PRACTICE REGARDING THE APPOINTMENT OF MILITARY PERSONNEL AS GUARDIANS DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE.....	681
Sklyarova T.A. THE MAIN CHARACTERISTICS OF COMMUNAL PROPERTY MANAGEMENT.....	687
Stepanovskyi V.S. COMMON SECURITY POLICY AND NATIONAL SECURITY IN THE EUROPEAN UNION COUNTRIES: EXPERIENCE AND LEGAL REGULATION.....	692
Stepanovskyi V.S. THE SECURITY SERVICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF PROTECTION NATIONAL SECURITY AND TERRITORIAL INTEGRITY: THE LEGAL BASIS OF ACTIVITY.....	697
Tymchak V.V., Tymchak M.V. FINANCIAL AUTONOMY OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: ADMINISTRATIVE AND LEGAL LIMITS AND POSSIBILITIES.....	702
Turchynov K.O. THE ROLE OF PARLIAMENT IN THE SYSTEM OF GOVERNANCE: THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS.....	708
Khomenko Y.V. THE INSTITUTIONAL SYSTEM OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM FOR THE EXCHANGE OF TAX INFORMATION WITH COMPETENT AUTHORITIES OF FOREIGN COUNTRIES.....	715
Khrebtova A.A., Pustovit I.V. ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR INDUCING MINORS TO INTOXICATION: NORMATIVE-LEGAL ANALYSIS, ENFORCEMENT ISSUES, AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT.....	723
Tsytsiura V.I. ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF SPECIAL LEGAL REGIMES.....	733
Shatokhin V.P. WAYS OF IMPROVING PUBLIC CONTROL OVER COMPLIANCE WITH LEGISLATION ON TRANSPORT: ADMINISTRATIVE AND LEGAL ASPECT.....	739
Shevchenko M.V. BASIC PRINCIPLES OF THE LEGAL REGIME OF THE EXERCISE OF DELEGATED POWERS BY PRIVATE ACTORS.....	744
Shorskyi P.O. A MODERN VIEW OF THE INFORMATION AND LEGAL SUPPORT OF THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE.....	749

SECTION VIII. CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL ENFORCEMENT LAW

Albeshchenko O.S., Veits A.M., Iagodzinska A.S. THE WORLD EXPERIENCE OF PRIVATE MILITARY COMPANY DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION PROCESSES.....	763
Andrushko A.V. COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS OF FOREIGN STATES' LEGISLATION ON LIABILITY FOR GENOCIDE.....	770
Berzina A.B. SOCIO-HISTORICAL PREREQUISITES FOR THE CRIMINALIZATION OF ACTS THAT INFRINGE ON THE ESTABLISHED PROCEDURE FOR DRUGS CIRCULATION UNDER US CRIMINAL LAW.....	792
Bilinsky I.A., Kovalchuk Y.I. SUBJECTIVE SIGNS OF A CRIMINAL OFFENSE PROVIDED FOR BY ARTICLE 203-2 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE.....	797
Volobuev A.F. THE DEATH PENALTY DURING MARTIAL LAW AS A MEANS OF PUBLIC PREVENTION.....	802
Kozlova T.B. CRIMINAL CORRUPTION OFFENSES DURING MARTIAL LAW.....	808
Korohod S.V. CAUSES OF VIOLENCE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS: HOW WAR CHANGES CHILDREN'S BEHAVIOR.....	814
Kryshevych O.V. CRIMINAL LAW QUALIFICATION OF VIOLATIONS OF SANITARY RULES AND REGULATIONS ON THE PREVENTION OF INFECTIOUS DISEASES DURING RELIGIOUS BELIEFS, CONFESSIONS OR THE PERFORMANCE OF RELIGIOUS RITES.....	820
Kritzak I.V., Pryhotskyi V.A., Morozova O.M. FRONTLINE IN THE FOCUS OF CRIMINOLOGICAL ANALYSIS: CONCEPT, CONTENT, DIMENSIONS.....	825
Lazarenko A.M., Maksymenko M.I. CRIMINOLOGICAL PROFILING AS A METHODOLOGY FOR PREVENTING UNAUTHORIZED ABANDONMENT OF MILITARY UNITS AND SERVICE LOCATIONS.....	836
Mozol S.A., Levchenko Y.O. DETERMINANTS INFLUENCING THE COMMISSION OF CRIMINAL OFFENSES IN THE INSURANCE SECTOR UNDER MARTIAL LAW.....	841
Nalutsyshyn V.V., Nalutsyshyn V.V., Nalutsyshyn R.V. FOREIGN EXPERIENCE IN THE ENFORCEMENT OF JUDICIAL ACTS ON SENTENCES OF LIFE IMPRISONMENT.....	847
Panasyuk I.S. PROVISION OF FINANCIAL SERVICES BY CREDIT UNIONS IN UKRAINE AS AN OBJECT OF CRIMINAL RESEARCH.....	853
Posudevsky I.V. CURRENT STATUS AND TRENDS OF MERELY-VIOLENT CRIMES COMMITTED BY FOREIGNERS AS PART OF ORGANIZED GROUPS IN THE CONDITIONS OF ARMED CONFLICT IN UKRAINE.....	859
Prodan T.V. CURRENT STATUS AND COUNTERMEASURES AGAINST CHILD PORNOGRAPHY.....	866
Sobkovich O.V. EXPERIENCE OF EUROPEAN UNION COUNTRIES IN PREVENTING CRIMINAL OFFENSES IN THE INSURANCE SECTOR.....	871
Tymoshenko V.I. THE INFLUENCE OF EXTERNAL FACTORS ON THE PERSONALITY OF THE CRIMINAL.....	877
Tolkach A.M. FEMALE CRIME: CHALLENGES OF TODAY.....	883
Toma M.G., Vasylova O.V. OSINT TOOLS: RECORDING WAR CRIMES IN UKRAINE.....	887
Filipchuk O.G. PARTICIPATION OF UKRAINE IN THE INTERNATIONAL SYSTEM OF CRIME PREVENTION DURING MARTIAL LAW.....	892
Chekmarova I.M., Kulyk L.M., Yarosh V.V. ANALYSIS OF INTERNATIONAL LEGISLATION ON VIOLATIONS OF INVIOABILITY OF HOUSING.....	897

Chugaievska A.V. HISTORY OF THE ORIGIN AND DEVELOPMENT OF THE INSTITUTE OF EXEMPTION FROM PUNISHMENT IN UKRAINE.....	902
Yushchuk O.I., Diakur M.D. DEPRIVATION OF A STATE AWARD OF UKRAINE AS A FORM OF PUNISHMENT.....	912
SECTION IX. CRIMINAL PROCEDURE AND FORENSICS; FORENSIC EXAMINATION OPERATIONAL SEARCH ACTIVITIES	
Balatska O.R., Nyzhnyk G.P. EVOLUTION OF THE INSTITUTION OF DISCLOSURE OF CRIMINAL PROCEEDINGS IN THE CONTEXT OF ENSURING THE RIGHT TO DEFENSE.....	917
Balybina A.R., Sokolovsky M.V. PROBLEMATIC ISSUES OF PRE-TRIAL INVESTIGATION OF TERRORIST CRIMINAL OFFENSES: CURRENT STATE AND PROMISING DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH.....	923
Bisyuk O.S., Fedorchuk K.T. FEATURES OF THE USE OF PROTOCOLS OF INVESTIGATIVE (DETECTIVE) ACTIONS AS A SOURCE OF EVIDENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN UKRAINE.....	929
Boginich I.O. PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION IN THE FIELD OF APPLICATION OF SPECIAL AND OTHER TECHNICAL MEANS OF COVERT OBTAINING OF INFORMATION.....	936
Vakoliuk Y.O. THE CONCEPT OF "DISCLOSURE OF MATERIALS" IN THE CRIMINAL PROCEDURE OF UKRAINE.....	942
Vapniarchuk V.V. REGARDING THE STUDY OF THE CONTENT OF ELECTRONIC INFORMATION SYSTEMS, COMPUTER SYSTEMS OR THEIR PARTS, MOBILE TERMINALS OF COMMUNICATION SYSTEMS DURING CRIMINAL PROCEEDINGS.....	949
Herasymenko O.M. EXPERIENCE OF PRE-TRIAL INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES AT CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES IN THE EU AND THE USA: THEORETICAL, LEGAL, AND ORGANIZATIONAL ASPECTS.....	955
Dufeniuk O.M., Nagorniak Y.V. THE CONNECTION BETWEEN THE QUALITY OF INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS, DEFENSE TACTICS AND COURT DECISIONS OF THE FIRST INSTANCE (ON THE EXAMPLE OF CASES ON ROAD TRAFFIC SAFETY VIOLATIONS).....	969
Dufeniuk O.M. UNRESOLVED PROBLEMS AND NEW CHALLENGES OF USING CRIMINAL ANALYSIS BY OPERATIVE UNITS OF THE NATIONAL POLICE.....	975
Kalancha I.H., Stemkovskiy D.B. THE USE OF ELECTRONIC EVIDENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN UKRAINE: COURT PRACTICE.....	983
Kachan T.V. THE USE OF SPECIAL KNOWLEDGE IN THE INVESTIGATION OF ABUSE OF POWER OR OFFICE.....	991
Klymchuk M.P., Matsola A.A. CIRCUMSTANCES TO BE ESTABLISHED WHEN INVESTIGATING ABUSE OF INFLUENCE.....	996
Kohut I.A. FEATURES OF THE ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORM OF INTERACTION BETWEEN THE INVESTIGATOR, THE INQUIRY OFFICER, AND THE PROSECUTOR DURING PRE-TRIAL INVESTIGATION.....	1003
Kryzhanovskiy A.S. CRITERIA FOR ATTRIBUTING ELECTRONIC INFORMATION TO TYPES OF EVIDENCE.....	1009
Morenko V.I. CLOSURE OF CRIMINAL PROCEEDINGS AS THE ONLY POSSIBLE LAWFUL PROCEDURAL DECISION OF THE PROSECUTOR IN CASE OF EXPIRATION OF THE PRE-TRIAL INVESTIGATION PERIOD.....	1015
Naidonov Y.V. CRIMINAL PROCEDURAL GUARANTEES IN BRINGING MILITARY COMMANDERS TO CRIMINAL RESPONSIBILITY: THE EXPERIENCE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT.....	1021

Oshedsha A.D. COMMENCEMENT OF THE PRE-TRIAL INVESTIGATION PERIOD PRIOR TO SERVING A PERSON WITH A NOTICE OF SUSPICION.....	1029
Popovych M.V. HISTORY AND DEVELOPMENT OF FINGERPRINT IDENTIFICATION TECHNOLOGIES IN FORENSICS.....	1035
Pchelina O.V. THE USE OF ECHR PRACTICE DURING THE INVESTIGATION OF WAR CRIMES.....	1040
Radzievsky Y.Y. EUROPEAN STANDARDS FOR THE GROUNDING OF CRIMINAL PROCEDURAL DECISIONS, WHAT ARE THE RESULTS OF THE COURT CONTROL PROCESS.....	1045
Sokolovskyi M.V., Harnytska A.O. SPECIFIC ASPECTS OF EVIDENCE COLLECTION DURING THE PRE-TRIAL INVESTIGATION OF TERRORIST CRIMINAL OFFENSES.....	1053
Shyshenko A.A. INVESTIGATIVE ACTIONS IN UKRAINE, GERMANY AND FRANCE: COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS OF REGULATIONS AND APPLICATION PRACTICES.....	1058
Shcherbakovskyi M.Y. INSPECTION OF A VEHICLE DESTROYED OR DAMAGED AS A RESULT OF ARSON.....	1065
Shcherbyna S.O. INSPECTION OF THE SCENE OF THE INCIDENT DURING THE INVESTIGATION OF CRIMES AGAINST THE LIFE AND HEALTH OF A PERSON COMMITTED BY MEMBERS OF INFORMAL YOUTH GROUPS (ASSOCIATIONS).....	1071
Yakovchuk I.V. TYPICAL INVESTIGATIVE SITUATIONS IN THE METHODOLOGY OF INVESTIGATING ABUSE OF INFLUENCE.....	1075
SECTION X. JUDICIAL SYSTEM; THE PROSECUTION SERVICE AND ADVOCACY	
Korenev A.O. OVERLOADING OF UKRAINIAN COURTS: CAUSES, CONSEQUENCES, AND SOLUTIONS.....	1081
Mykhailiuk S.S. PROSECUTOR'S SELF-GOVERNANCE: CONCEPT AND CHARACTERISTICS.....	1087
Proskurnya V.O. INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS OF PUBLICITY OF THE JUDICIARY AND THEIR APPLICATION IN MARTIAL LAW.....	1094
Tsyganyuk Y.V., Honcharov M.S. COMPLIANCE WITH THE GUARANTEES OF THE ADVOCACY IN UKRAINE DURING MARTIAL RULE: PROBLEMS AND WAYS TO SOLVE THEM.....	1099
Chaika R.A. LEGAL AND ORGANIZATIONAL ASPECTS OF THE FUNCTIONING OF THE HIGH COUNCIL OF JUSTICE: PROBLEMS AND REFORM PATHWAYS.....	1106
SECTION XI. INTERNATIONAL LAW	
Babaritsky O.V., Ignatieva A.I., Briankin A.S. INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS PROTECTION: COMPARATIVE ANALYSIS OF HUMAN RIGHTS IN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION.....	1112
Bey A.M. INTEGRATION OF INTERNATIONAL EXPERIENCE INTO THE ORGANIZATION OF UKRAINE'S DEFENSE PROCUREMENT SYSTEM IN WARTIME.....	1118
Bondarenko Ye. ENERGY SECURITY AS A FACTOR OF NATIONAL RESILIENCE: EUROPEAN AND INTERNATIONAL LEGAL CONTEXT.....	1124
Bushok O.O. THE CONCEPT OF POST-WAR RECONSTRUCTION IN HISTORICAL RETROSPECT.....	1130
Gafarova K.K. LEGAL BASIS OF INTERNATIONAL RELATIONS BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND AZERBAIJAN: REALITIES AND PROSPECTS.....	1135
Giblaliyeva A. THE IMPACT OF CONVENTION MECHANISMS ON GENDER DEVELOPMENT.....	1141

Daniilian D.A. THE CRIME OF GENOCIDE UNDER INTERNATIONAL CRIMINAL LAW: DEFINITIONS AND FEATURES.....	1149
Denisenko S.I., Shlapko T.V. Ilchenko O.V. CUSTOMS POLICY OF UKRAINE ON THE WAY TO EUROPEAN STANDARDS: KEY ASPECTS.....	1154
Zhelekhovska T.V. SPECIFIC ASPECTS OF THE APPLICATION OF ECONOMIC AND POLITICAL SANCTIONS IN THE EUROPEAN UNION.....	1160
Ilika M.I., Toronchuk I.Zh., Yaremchuk V.V. THE ROLE OF GENERAL PRINCIPLES OF LAW IN PUNISHING THE CRIME OF AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION AGAINST UKRAINE.....	1165
Kadukha I.V. PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS TO HEALTH CARE IN THE CONTEXT OF ARMED CONFLICT: NATIONAL AND INTERNATIONAL LAW ASPECTS.....	1171
Karvatska S.B., Manyk A.Z., Yaremchuk V.V. CYBERSPACE: INTERNATIONAL LEGAL REGULATION AND PRACTICE OF APPLICATION OF THE CASE LAW OF THE UN ICJ.....	1176
Karvatska S.B., Yaremchuk V.V. INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF COUNTERACTION TO MONEY LAUNDERING AND TERRORIST FINANCING: PROBLEMS AND WAYS OF SOLUTION.....	1182
Kovalova M.V. INTERPRETATION OF TREATIES: THEORETICAL FOUNDATIONS AND PRACTICAL CHALLENGES.....	1188
Krasnikova O.V. INTERNATIONAL LEGAL PROTECTION OF UNDERWATER CULTURAL HERITAGE IN THE FACE OF CLIMATE CHANGE THREATS.....	1194
Maksymovych R.O. TRANSFORMATION OF WELFARE STATES AS A RESULT OF MILITARY CONFLICTS.....	1201
Mal'tsev S.Yu. INFORMATION NETWORK SECURITY AND PRIVACY PROTECTION: EUROPEAN STANDARDS AND INTEGRATION CHALLENGES FOR UKRAINE.....	1207
Medvid L.P., Prokopchuk P.A. ANALYSIS OF INTERNATIONAL TREATIES AND REGULATORY ACTS OF UKRAINE GOVERNING THE TREATMENT OF PRISONERS OF WAR.....	1216
Nazarenko Y.L. INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF THE LIABILITY OF AN AIR CARRIER FOR A PASSENGER'S CHECKED BAGGAGE.....	1222
Nalyvaiko O.I. THE ROLE OF THE STATE IN REDUCING THE LEVEL OF ROAD TRAFFIC ACCIDENTS: LEGAL ASPECTS OF THE IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL NORMS.....	1228
Nikolenko L.M. PRINCIPLES OF EUROPEAN UNION LAW AS CRITERIA FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF LEGAL INTEGRATION.....	1233
Pereverzyeva O.S. LIMITATION OF IMMUNITIES OF SEA AND AIRCRAFT VESSELS.....	1238
Polyukhovych O.I., Mishchuk I.V., Voznyuk S.S. UKRAINIAN PEACE FORMULA: LEGAL DISCUSSION.....	1244
Slavko A.S., Koval V.M. THE MEDIA AS A SPECIFIC PERPETRATOR OF THE CRIME OF INCITEMENT FOR GENOCIDE.....	1251
Tabachuk N.P. CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF DOMESTIC LEGAL REGULATION OF MARKET DOMINANCE IN THE LIGHT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES.....	1260
Fetko Yu.I. LEGAL FOUNDATIONS OF THE ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF CROSS-BORDER AND REGIONAL COOPERATION BETWEEN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION.	1269
Chernobuk V.V. PROTECTION OF CHILDREN`S RIGHTS IN MILITARY CONFLICT CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND UKRAINIAN REALITIES.....	1273

SECTION XII. CURRENT ISSUES OF MODERN LEGAL SCIENCE

Artemov V.Yu., Kalinin O.V. DEONTOLOGICAL CODES OF SPECIAL SERVICES OF AMERICA AND UKRAINE: COMPARATIVE ANALYSIS..... **1277**

Kostyuk Yu.V. THE RIGHT TO REHABILITATION OF PERSONS WITH DISABILITIES: THEORETICAL AND LEGAL ANALYSIS..... **1282**

SECTION XIII. REVIEWS

Kobyletskyi M.M. REVIEW OF THE MANUSCRIPT OF THE BOOK BY DMYTRO CHOBOT, VIKTOR AKULENKO ON THE TOPIC: "THE EMERGENCE AND DEVELOPMENT OF ANCIENT STATESHIP IN UKRAINIAN LANDS (HISTORICAL AND LEGAL ESSAYS. VIII CENTURY B.C. – 882 A.D.)"..... **1288**

СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Возняковська К.А.,

*доктор юридичних наук, професор,
завідувачка кафедри цивільного, господарського права
та приватноправових дисциплін
Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»,
ORCID: 0000-0002-0351-7107*

Кіріяк О.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцентка кафедри приватного права
юридичного факультету
Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича
ORCID: 0000-0001-8850-805X*

Возняковська К.А., Кіріяк О.В. Строки у цивільному праві України: проблеми класифікації та правозастосування.

Правове регулювання строків і термінів у цивільному праві є ключовим елементом забезпечення правової визначеності, стабільності договірних та інших правовідносин, а також ефективного захисту прав та інтересів учасників цивільного обороту. Визначення строків у праві є необхідною умовою для регулювання правомірної поведінки сторін, встановлення меж здійснення прав і виконання обов'язків, а також для захисту інтересів осіб, які можуть зазнавати негативних наслідків у разі їх недотримання.

У статті розглянуто теоретичні підходи до тлумачення понять «строк» і «термін», їх розмежування та класифікацію в системі цивільного права. Зазначено, що строки поділяються на імперативні та диспозитивні, що безпосередньо впливає на можливість їх зміни за домовленістю сторін або коригування судом. Важливим є аналіз правових наслідків пропуску строків, включаючи можливість поновлення чи переривання строку у випадках, передбачених законом.

Стаття аналізує сучасні підходи до класифікації строків у цивільному праві України та їх практичне застосування. Автори розглядають вплив строків на реалізацію прав та виконання зобов'язань, а також їхню роль у судовому процесі. Окрему увагу приділено проблемам обчислення строків, їхнього поновлення, зупинення та переривання, що має суттєве значення в контексті забезпечення правової визначеності. Узагальнюються наукові підходи до визначення строків та їхніх функцій у цивільному праві. На основі аналізу нормативно-правових актів, судової практики та наукових джерел формулюються пропозиції щодо удосконалення правового регулювання строків у цивільному праві України.

В Україні, попри наявність загальних правил щодо строків, відсутні достатньо деталізовані норми щодо їх призупинення в умовах надзвичайних ситуацій, що створює правову невизначеність для громадян і бізнесу. Дослідження спрямоване на розробку концептуальних підходів до вдосконалення механізмів регулювання строків та термінів, що дозволить підвищити ефективність судового захисту, забезпечити баланс між правовою визначеністю та захистом прав осіб, які через об'єктивні причини не змогли реалізувати свої права у встановлені строки.

Ключові слова: цивільне право, строки, терміни, правова невизначеність, судова практика, процесуальні строки, форс-мажор, поновлення строків, договірні зобов'язання, правозастосування.

Vozniakovska K.A., Kiriiak O.V. Deadlines in civil law of Ukraine: issues of classification and law enforcement.

Legal regulation of deadlines and terms in civil law is a key element in ensuring legal certainty, the stability of contractual and other legal relations, and effective protection of the rights and interests of participants in civil turnover. Defining deadlines in law is a necessary condition for regulating the lawful conduct of the parties, establishing the boundaries for exercising rights and fulfilling obligations, as well as for protecting the interests of individuals who may face negative consequences if these deadlines are not adhered to.

шує на значенні позовної давності як темпорального засобу до усунення тривалої невизначеності в суспільних відносинах, їх стабілізації та впорядкування на благо цивільному обороту [7, с. 13].

О.В. Подвірна зазначає, що строки у цивільних правовідносинах можуть виконувати різні функції: а) визначати момент виникнення або припинення правовідносин; б) бути однією з умов, що впливають на зміст правовідносин; в) слугувати критерієм оцінки правомірності поведінки суб'єктів з огляду на її своєчасність [8, с. 67].

Черногор Н.В. звертає увагу на проблематику закріплення у Цивільному кодексі України 2003 року понять «строк» та «термін», що викликає труднощі у практичному застосуванні. Це питання вимагає детального дослідження юридично-термінологічних понять, а також процесу обчислення строків та термінів, що спрямоване на удосконалення норм спадкового права [12, с. 7].

Т.М. Вахонєва у своїх дослідженнях доводить, що цивілістичні строки виступають гарантією реалізації та захисту цивільних прав. Визначення строків існування цивільних прав у правових нормах, а також можливість самостійного встановлення строків суб'єктами правовідносин гарантують реалізацію їхніх прав та виконання обов'язків. Закріплення у нормах права преклюзивних строків сприяє впорядкуванню цивільного обороту, його стабільності та урегульованості. Окремо вона виділяє гарантійні строки, що забезпечують дотримання якості продукції, робіт та послуг, а також захисні строки (претензійні строки, строки оперативного захисту та позовної давності), які гарантують своєчасну та ефективну охорону цивільних прав [2, с. 7].

Науковці також наголошують на вольовому характері строків, що можуть встановлюватися як самими учасниками правовідносин, так і за рішенням суду чи іншого юрисдикційного органу. Це підкреслює їхню роль у забезпеченні передбачуваності та визначеності цивільного обігу [1, с. 207].

У правових нормах як засобах впливу на поведінку людей використовується не філософська категорія «час», а правова – «строк», як відрізок часу. Такий строк не існує сам по собі, він завжди несе певні наслідки, з його настанням чи впливом закон пов'язує виникнення, зміну чи припинення правовідносин [8, с. 6].

Згідно зі статтею 251 Цивільного кодексу України, поняття «строк» та «термін» мають ключове значення у цивільно-правових відносинах, оскільки визначають часові межі для реалізації прав та виконання обов'язків суб'єктами цивільних правовідносин. Проте досліджуваний нами соціальний феномен також є і формою існування правової матерії та формою суспільного буття загалом [3, с. 44].

Правильне формулювання влучних і максимально повних дефініцій понять «строк» та «термін» є необхідним для забезпечення їх належної імплементації в практичному застосуванні, оскільки чітке визначення кожного з цих концептів дозволяє уникнути правових невизначеностей та забезпечує ефективне дотримання вимог правових норм. Тільки за умови точного визначення змісту цих дефініцій можна забезпечити правильне застосування законодавчих актів і ефективно реалізувати права та обов'язки учасників цивільних правовідносин.

Строки є традиційним цивільно-правовим інститутом, значення якого важко переоцінити в сучасних умовах, що відрізняються свободою учасників громадянського обороту в придбанні та здійсненні цивільних прав і обов'язків, розширенням диспозитивності цивільно-правового регулювання.

Встановлення строків та термінів здійснення цивільних прав – важливий засіб підвищення ефективності цивільно-правового регулювання, забезпечення стабільності громадянського обороту, підвищення дисципліни учасників цивільних правовідносин, стимулювання їх до своєчасної, ініціативної реалізації прав та обов'язків.

Згідно з частиною 1 статті 251 Цивільного кодексу України, **строком** є певний період у часі, зі впливом якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення. Відповідно до цього визначення, строк є триваючою величиною, що може охоплювати певний період, протягом якого вчиняються певні правочини або здійснюються різноманітні юридичні акти. Це положення відображає необхідність чіткої регламентації термінів виконання прав та обов'язків, таких як строки позовної давності, виконання договорів, реалізація прав вимоги тощо. За своєю суттю, строк є часовою величиною, яку можна виміряти від певної події, що розпочинає його відлік, і до моменту, коли цей період завершується, визначаючи, до прикладу, чи реалізовано право, чи виконано обов'язок, чи досягнута певна юридична мета.

В свою чергу, **термін** (як зазначено в частині 2 статті 251 Цивільного кодексу України) визначається як певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення. Термін є точкою на часовій осі, яка визначає конкретний момент настання або завершення події, що має правові наслідки. Це може стосуватися моменту укладення договору, початку або завершення дії певного правового акта, закінчення дії ліцензії або інших подібних ситуацій, де важлива чіткість і безумовне настання певного часу. На відміну від строку, термін не має змінної

тривалості — він є моментом, що може бути фіксованим або встановленим законом, договором чи іншими правовими актами.

Терміни та строки, як зазначено у статті 251 Цивільного кодексу України, хоча і є взаємопов'язаними концептами, мають суттєву різницю в їх правовій природі. Строки передбачають певну тривалість часу, що надає можливість для виконання дій або досягнення правового результату, в той час як терміни фіксують точку в часі, яка визначає момент, коли подія або дія, що має юридичне значення, повинна відбутися. Врахування цих розбіжностей є важливим для точного застосування норм права, особливо в контексті регулювання договорів, термінів виконання зобов'язань, а також у процесах, де питання строків і термінів мають вирішальне значення для правозастосування та захисту прав осіб.

Що стосується різноманітних підходів до класифікації строків у цивільному праві, то у наукових колах досі не вироблено єдино схваленого підходу до теоретично-прикладного розподілу та згрупування різних періодів у часі за різними підставами. До прикладу, вчені часто заперечують необхідність окремого розрізнення понять «присікальний», «преклюзивний», «зупиняючий», «перетинальний» — це одні й ті самі терміни, що позначають строки, які у випадку нездійснення права або невиконання обов'язку у певний строк, призводять до припинення цього права або обов'язку. У зв'язку з цим пропонується замість зазначених понять ввести єдине поняття «припиняючі» строки [12, с. 7].

Позаяк, класифікація строків у цивільному праві є ключовим аспектом у механізмі цивільно-правового регулювання суспільних відносин, оскільки строки впливають на реалізацію та захист прав учасників цивільних правовідносин. У літературі наведено різні підходи до диференціації такого темпорального мірила, що відображають їх правову природу та функціональне призначення, адже, як слушно зауважує Ю.О. Заїка, саме ця різноманітність зумовлює потребу в їх систематизації [4, с. 267].

За цільовим призначенням строки можуть бути розподілені на різні категорії, що детально аналізується у дослідженнях Т.М. Вахонєвої [8, с. 7]. Цей підхід дозволяє визначити функціональне значення строків у різних сферах правового регулювання. Зокрема, в залежності від ступеня визначеності строки поділяються на абсолютно визначені, відносно визначені та невизначені. Така класифікація, запропонована Р.О. Стефанчуком, є важливою для розуміння рівня конкретизації строків у законодавстві та судовій практиці [11, с. 108].

Натомість В.О. Процевський наголошує, що при класифікації цивільно-правових строків можна використовувати різні критерії: спосіб встановлення, тривалість, спосіб відліку, призначення тощо [10, с. 178]. Зокрема, строки поділяються на ті, що встановлені у законах, підзаконних нормативно-правових актах, адміністративних актах, судових рішеннях, актах інших органів, уповноважених захищати цивільні права, а також угодами між учасниками цивільних правовідносин.

Дискусійним залишається питання розмежування понять «строк» і «термін». В.В. Луць зазначає, що строк завжди має початковий і кінцевий моменти, тоді як термін може існувати як самостійно, так і в складі строку. Крім того, строк є довшим за термін і має важливе юридичне значення [5, с. 301].

О.В. Подвірна підкреслює, що строки та терміни в правовій науці характеризуються через юридичні норми, а їх класифікація може залежати від виду правовідносин, які вони породжують. Такий підхід дозволяє враховувати специфіку строків у різних галузях права [8, с. 68].

Таким чином, класифікація строків у цивільному праві є багатовимірною та включає різні критерії. Це сприяє чіткому розумінню їх природи, юридичних наслідків та особливостей застосування. Правильне визначення правової природи строку має ключове значення для ефективного правозастосування та захисту прав учасників цивільних правовідносин.

У межах науково обґрунтованих принципів законодавчої техніки, що регламентують правильне та чітке формулювання юридичних норм, положення, які стосуються визначення строків, у тексті Цивільного кодексу України представлені за допомогою різних підходів і методів викладення. Це дозволяє забезпечити належну правову визначеність і точність у застосуванні строків, що має важливе значення для правозастосовної практики. Зокрема, такі положення виражені через різноманітні формулювання, що надають законодавчим актам необхідну гнучкість та адаптованість до конкретних правових ситуацій, а саме:

1) **Дескриптивний спосіб** (від лат. *descriptivus* — опис, описувати) — при якому законодавець у відповідній статті закріплює нормативне визначення певної дефініції, у нашому випадку поняття «строк», «термін» тощо (Наприклад, стаття 251 ЦК України містить водночас визначення понять «строк» — це певний проміжок у часі, зі впливом якого пов'язана дія чи подія, що має юридичне значення і «термін» — це певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення);

2) **Субскриптивний спосіб** (від лат. *subscriptivus* – згадувати, схвалювати) – при якому законодавець у відповідній статті згадує про необхідність або можливість встановлення чи використання певного строку, не конкретизуючи його тривалість чи особливостей обрахування чи перебігу. (До прикладу, у частині 3 статті 105 ЦК України відзначено, що учасники юридичної особи, суд або орган, що прийняв рішення про припинення юридичної особи призначають ... строк заявлення кредитором своїх вимог до юридичної особи, що припиняється);

3) **Прескриптивний спосіб** (від лат. *praescriptivus* – визначати, наказувати) – який використовується законодавцем задля окреслення тривалості та правил обчислення певних строків чи термінів у цивільних правовідносинах, що може здійснюватися у таких формах:

- **Абсолютно визначений строк**, що містить вказівку на імперативно зазначений строк для здійснення юридично значимих дій (зокрема: у частині 1 статті 408 ЦК України відмічено, що строк договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб ... не може перевищувати **50 років**),

- **Відносно визначений строк**, в якому законодавець формулює прив'язку до часу в максимально абстрактній формі (наприклад, абзац другий частини 3 статті 159 ЦК України унормовує, що представник може бути постійним чи призначеним на **певний строк**),

- **Кондиційно визначений строк** (від лат. *condicio* – умова), перебуває у залежності від наявності або відсутності певної умови (їх сукупності) для виникнення, зміни чи припинення цивільних правовідносин (на кшталт, строку закріпленого у ч. 1 ст. 508 ЦК України, який полягає у тому, що строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю обмежується строком існування сукупності ознак комерційної таємниці),

- **Інтервально визначений строк**, де законодавцем закріплено певні інтервали, в межах яких вчинена дія або утримання від неї вважатимуться юридично належною поведінкою, достатньою для виникнення, зміни чи припинення цивільних правовідносин (до прикладу, частина 5 статті 105 ЦК України зазначено, що строк заявлення кредитором своїх вимог до юридичної особи, що припиняється, **не може становити двох і більше шести місяців** з дня оприлюднення повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи),

- **Абсолютно невизначений строк** дозволяє у форматі законодавчого закріплення орієнтуватися на необмежені в часі періоди для реалізації того чи іншого суб'єктивного цивільного права (а саме: в частині 1 статті 504 ЦК України окреслено, що право інтелектуальної власності на географічне зазначення охороняється **безстроково**).

4) **Рефскриптивний спосіб** (від *refscribo* – посилатися, відсилати) – стаття, що містить посилання на інші правові норми, що можуть міститися в різних джерелах:

- як у цьому ж нормативно-правовому акті (зокрема, частина 1 статті 111 ЦК України передбачає, що письмове повідомлення кожного з боржників про припинення юридичної особи здійснюється в установлені цим Кодексом строки),

- так і в іншому законодавчому акті (як це, наприклад, зафіксовано у частині 4 статті 488 ЦК України, де сформульовано, що строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин встановлюється законом),

- чи навіть в іншому документі (до прикладу, частина 3 статті 130 ЦК України передбачає, що порядок визначення вартості частки учасника у майні повного товариства та строки її виплати встановлюються засновницьким договором і законом.)

Науковий дискурс передбачає можливість багатофакторної класифікації строків за різними факторами та критеріями, що досить часто перегукуються між собою. Зокрема, за ступенем (характером) визначення цивільно-правові строки зазвичай поділяються на: визначені та невизначені. На думку Р.О. Стефанчука, за ступенем (характером) визначеності строки поділяються на три види: абсолютно визначені, відносно визначені та невизначені [11, с. 108].

Під час класифікації цивільно-правових строків можна брати за основу різні підстави: способи їх встановлення, тривалість, способи відліку, призначення та інші. За способами встановлення розрізняють строки: 1) встановлені у законах; 2) встановлені у підзаконних нормативно-правових актах; 3) встановлені адміністративними актами; 4) встановлені рішеннями суду; 5) встановлені іншими органами, на які державою покладені функції по захисту суб'єктивних цивільних прав; 6) встановлені угодами, договорами учасників цивільних правовідносин [10, с. 158].

За можливістю бути зміненими за згодою сторін слід розрізняти: 1) імперативні; 2) диспозитивні цивільно-правові строки. Т.В. Вахонєва також виділяє ще й третій вид строків за цією підставою класифікації – імперативно диспозитивні [3, с. 44]. Імперативними називаються такі строки, які не можуть бути змінені за погодженням сторін. Це передусім строки позовної давності та строки набувальної давності. Диспозитивними вважаються строки, які хоч і передбачені законом, але можуть бути змінені за погодженням сторін (наприклад, строки в орендних відносинах). У деяких випадках

закон встановлює лише мінімальний або максимальний строк для здійснення певних дій. Водночас учасникам таких правовідносин, відповідно, надається прав цей строк збільшити або зменшити. Останні строки за своїм характером є імперативно-диспозитивними [8, с. 7].

Визначення строку та терміну, як зазначено у статті 252 Цивільного кодексу України, є важливими елементами правової системи, що забезпечують чіткість і однозначність у регулюванні цивільних правовідносин. Строк є вимірюваним періодом часу, який може бути поділений на різні одиниці (роки, місяці, дні тощо), в той час як термін визначається конкретною датою або подією, що зумовлює настання юридичних наслідків. Ці відмінності мають практичне значення для правильного застосування норм цивільного права, що дозволяє забезпечити своєчасне виконання зобов'язань і здійснення прав, уникнувши правових колізій чи непорозумінь.

Оскільки строки та терміни належать до таких категорій, які беруть участь у всьому житті учасників будь-яких правовідносин, то розуміння і правильне застосування поняття часу набуває важливого значення і як міра оцінки соціальних процесів та явищ, і як засіб цілеспрямованого регулювання людської діяльності [8, с. 6]. Збройна агресія російської федерації проти України суттєво вплинула на механізми правового регулювання строків у цивільному праві. Воєнний стан та пов'язані з ним обмеження спричинили необхідність адаптації законодавства з метою захисту прав громадян та юридичних осіб. Насамперед, одним із ключових аспектів є призупинення строків позовної давності у зв'язку з обставинами, що унеможливають реалізацію права на судовий захист. В умовах війни багато осіб не можуть вчасно звернутися до суду через окупацію, руйнування правозахисних інституцій та втрату доказової бази. Сам факт запровадження воєнного стану **не є автоматичною підставою** для відновлення пропущених процесуальних строків. Водночас чинне законодавство зобов'язує учасників процесу подавати відповідні клопотання, обґрунтовуючи їх відповідно до встановлених вимог, необхідних для поновлення таких строків [9].

Крім того, виникли проблеми із виконанням договірних зобов'язань унаслідок форс-мажорних обставин. Значна частина підприємств припинила діяльність або зазнала руйнувань, що безпосередньо вплинуло на дотримання строків виконання договірних зобов'язань.

Як результат вольових і усвідомлених юридичних дій суб'єктів права строки мають відбиток суб'єктивного, але, будучи встановленими, вони існують уже об'єктивно. У сфері цивільно-правових відносин юридичне значення має не закінчення часу взагалі, а закінчення певного строку, а точніше – настання певного моменту в часі. Перебіг і обчислення строків у цивільному праві відбуваються за правилами, встановленими за волею законодавця. Серед обставин, які впливають на перебіг строків, законодавець передбачає і вольові дії учасників правовідносин або державних органів [8, с. 7].

Строки і терміни не повинні включатися до системи юридичних фактів, оскільки вони являють собою розташування у часі (тривалість) певних юридичних фактів один до одного. Розмежування строків та термінів здійснюється залежно від тривалості (будь-який строк є довшим за термін), її юридичного значення (на відміну від термінів, тривалість строків має юридичне значення) та складу (строк завжди містить початковий та кінцевий терміни). Необхідно розрізняти терміни, що входять до складу строків, та терміни, що не входять до їх складу. Тобто, якщо будь-який строк є складним поняттям, що містить у собі початковий і кінцевий терміни, то термін може існувати як у складі строку, так і самостійно [5, с. 220].

Висновки. Правове регулювання строків і термінів у цивільному праві відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності правовідносин, передбачуваності судового захисту та реалізації прав та обов'язків учасників цивільного обороту. Чітке визначення строків у законодавстві є необхідною умовою ефективного функціонування правової системи. З аналізу нормативно-правових актів та судової практики випливає, що строки у цивільному праві мають різну правову природу: вони можуть бути імперативними або диспозитивними, а їх дотримання впливає на чинність правочинів, можливість судового захисту та виконання договірних зобов'язань. Особливу увагу слід приділяти питанням призупинення, поновлення та переривання строків, оскільки це безпосередньо впливає на правові наслідки для сторін.

Перспективним напрямом подальших досліджень є вдосконалення законодавчих норм, що регулюють строки та терміни у цивільному праві, зокрема у контексті кризових ситуацій. Важливо забезпечити баланс між правовою визначеністю та захистом прав осіб, які через об'єктивні причини не змогли реалізувати свої права у встановлені строки.

Отже, правове регулювання строків та термінів у цивільному праві потребує подальшого розвитку з урахуванням сучасних викликів, включаючи наслідки збройного конфлікту, що триває в Україні. Законодавчі зміни мають бути спрямовані на створення гнучких механізмів адаптації строкових норм до надзвичайних обставин, зберігаючи при цьому правову визначеність і стабільність цивільного обороту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Братель О.Г., Пилипенко С.А. Цивільне право України: Посібник для підготовки до іспитів. Київ: ФОП Ліпкан, 2010. 256 с.
2. Вахонєва Т.М. Строки (терміни) в цивільному праві. автореф. дис. канд. юрид. наук ... 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право». К., 2013. 20 с.
3. Вахонєва Т. Поняття та юридична природа строків (термінів) за новим цивільним законодавством України. *Право України*. 2003. № 12. С. 40–44.
4. Заїка Ю.О. Українське цивільне право: навч. посіб. / Ю.О. Заїка. 2-е вид. змін, і доп. – К.: Правова єдність, 2008. 368 с.
5. Луць В.В. Строки і терміни у цивільному праві: монографія. Київ: ЮрінкомІнтер, 2013. 384 с.
6. Маковій В.П. Правовий час у цивільному праві й цивільному процесі України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Юридичні науки. 2016. Вип. 2(1). С. 75–78.
7. Оборотов І.Г. Темпоральні характеристики права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень». Одеса, 2009. 19 с.
8. Подвірна О.В. Строки та терміни у цивільному праві: темпоральний аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 8. 2020. http://www.lsej.org.ua/8_2020/17.pdf.
9. Постанова Верховного Суду України від 10.11.2022 у справі № 990/115/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107354803>.
10. Процевський В.О. Цивільне право України: навч. посіб.: у 2 т. / В.О. Процевський, О.В. Гаврилюк. Харків: ТХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2007. Т. 1. 292 с.
11. Цивільне право України: навчальний посібник. Ю.В. Білоусов, С.В. Лозинська, С.Д. Русу та ін.; за ред. Р.О. Стефанчука. Київ: Прецедент, 2005. 148 с.
12. Черногор Н.В. Строки та терміни у спадковому праві України: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Спеціальність: 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Одеса, 2011. 20 с.